

שילוח הקן פרק שנים עשר חולין קמ.

זו א מיי פ"ג מהל' שמיטה ה' יא טו ט"ז י"ט כ' כ"ב כ"ג כ"ד כ"ה כ"ו כ"ז כ"ח כ"ט ל' ל"א ל"ב ל"ג ל"ד ל"ה ל"ו ל"ז ל"ח ל"ט מ' מ"א מ"ב מ"ג מ"ד מ"ה מ"ו מ"ז מ"ח מ"ט ס' ס"א ס"ב ס"ג ס"ד ס"ה ס"ו ס"ז ס"ח ס"ט ע' ע"א ע"ב ע"ג ע"ד ע"ה ע"ו ע"ז ע"ח ע"ט פ' פ"א פ"ב פ"ג פ"ד פ"ה פ"ו פ"ז פ"ח פ"ט צ' צ"א צ"ב צ"ג צ"ד צ"ה צ"ו צ"ז צ"ח צ"ט ק' ק"א ק"ב ק"ג ק"ד ק"ה ק"ו ק"ז ק"ח ק"ט ר' ר"א ר"ב ר"ג ר"ד ר"ה ר"ו ר"ז ר"ח ר"ט ש' ש"א ש"ב ש"ג ש"ד ש"ה ש"ו ש"ז ש"ח ש"ט ט"א ט"ב ט"ג ט"ד ט"ה ט"ו ט"ז ט"ח ט"ט י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

תורה אור השלם
(א) עפ"ה שפיר ואבנה שיניא וקוין לבלא ביה תהתוהו תפלל חיות קרא וקענפוהו וקוין קרא שיניא וקענפוהו תהוין קל בשקרא: [הויאל ה' טו]
(ב) כל צפור קוריה האבול: [הברס ה' יא]
(ג) זיה אשר לא האבול בקה השקר והפרס והתנועה: [הברס ה' יב]
(ד) הנה חתן וקנה לפטורה שפיר קפריס חיות תהורת ענין ארו חתן וקנה חותן:
(ה) שלח השלח את האם ואת הבנים תקח קד למנוח וישב קד בארבעת ימים: [הברס ה' יג]
(ו) ולא תביא תועבה אל ביתך והיתית חרם בקבורו שקנן וקענפוהו וקנה חתן וקנה חותן וישב קד בארבעת ימים: [הברס ה' יד]
(ז) והתביא הוא או חלב הקלום הוא ויביא כי דבר קרה על אלקיכם המוציא אהכם מארץ מצרים והפרד מבית בריכם להבדיל בין הבדך אשר צדך ואלקיך ללביתך והבדל בין הבדך הרע והטוב: [הברס ה' יז]

וּבַעֲנֻפוּהוּ יְדוּרָן צַפְרֵי שְׂמֵיָא. והלא לא כתב כנף וע"כ עופות טמאין נמי מתקעין צלילות ושחממעי כולה מנפור: מדקאמר צפור בהורה מוכר' דאיכא טמאה. דלי אין טמאס כולל צפור לכמוז קרה כל צפור תכלול: ומשני היא טבור לאו למעוטי טמאה אתא אלא למעוטי צפורה ומן הטורים: היא וטרפה: וזהו בהדיא כתיב: (ויקרא כ"ב כ) נבלה וטרפה לא יאכל למנוח זה וצפון טבור מיתוקס קרה צמ"כ^(א) שיהא מטמא צבת הנלעיה: אי שחופה דמצורע ושחט את הכפור האמת וק"ל צמ"ז (דף טז). וקדושין (דף לו.) דאסורין בהנאה: וזה אשר לא תאכלו דהא. יתירא הוא מסמ' מן הטבורין מדעם. אלא טבורין לעליל מיינה קאי: דרבות שחופה דמצורע. אבל המשלמת מותרת ללא אמה תורה שלמה^(ב) כדי שיכלו זה אחריני שיהו דנין ואוכלין אותה בני אדם אלא ודאי מותר: עשה. טבורה תאכלו ולא הצורה כגון שחופה למזרע ולאו הצה מכלל עשה עשה: ויאמרו דרבות שופה. כלומר תאמרו ויעשה חן ללאוקומי עשה בשחופה למזרע טפי מטרפה: דבר הלמד מענינו. זה אמר מיי' מדות מקרא שכמוז סמס ואין אלו יודעין כמה מדגד זה לומדו מענינו: והא בענינא דשחופה כתיב. טבורה תאכלו והא ודאי לא יאכל לה אלא שחופה ועלה כתיב וזה אשר לא תאכלו מן השחופה: שתי צפרים חיות בוחין בו מבשר וכמוז קרה האמור עשה בו בחוץ עשה בו מבשר כמכפר אף מבשר כמכפר אלא אמר רב נחמן בר יצחק למעוטי צפורי עיר הנדחת למאי אי לשילוח? לא אמרה תורה שלח לתקלה אלא לשחיטה רבא אמר למעוטי שרא לוווג לה אחרת קודם שלוחה למאי אי לשחיטה הא בעיא שילוח אלא לשילוח רב פפא אמר לצפורים: (א) שהחליפו (בצפורי)^(א) עבודה זרה דכתיב והיית חרם כמוהו כל מה שאתה מוהיה הימנו כמוהו למאי אי לשילוח לא אמרה תורה שלח לתקלה אלא לשחיטה רבינא אמר הכא במאי עסקינן בעוף שהרג את הנפש היכי דמי? אי דגמר דינא בר קטלא הוא אלא קודם גמר דינא ולמאי אי לשילוח בעי איתויי לבי דינא וקיומי? ובערת הרע מקרבך אלא לשחיטה: עוף טמא רובץ על ביצי עוף מהור: בשלמא עוף טמא רובץ על ביצי מהור בעינן צפור וליכא אלא עוף מהור רובץ על ביצי עוף טמא הא צפור הוא כדאמר רב כהנא (ט) תקח לך ולא לכלבך הכא נמי תקח לך ולא לכלבך והיכא איתמר דרב כהנא אהא אתנאי אם טרפה חייב בשילוח פטור משילוח מנא הני מילי אמר רב כהנא דאמר קרא תקח לך ולא לכלבך ולחקיש אם טרפה לאפרוחים מה אפרוחים טרפות פטור משילוח אף אם טרפה נמו מלשלח א

למעוטי צפרי עיר הנדחת. תימה הא נמי נפקא מדתגא דצ רבי ישמעאל לכיון שאסורים הנאה לא קרינן ציה ממשקה ישראל^(א) ואפשר ללא ממעטינן ממשקה ישאל אלא דומיא דערלה וכלא הכנס שלא היה להם שנת הכוסר כדאמר פ"ק דמנחות (ף דף טז) והילכך אפילו לכפרה מותרות דאי משום הנאה נזות לאו ליהנות ניתנו^(ב) ולי"ע צנהמת עיר הנדחת אם עזר והקדישה והקריעה אם הוא קרן כשר כיון דלטרפה^(ב) קיימא:

שלא יזוג דה אחר. י"ע היאך משמע זה מטרפות^(א) ווא"ל ומימנו לבי דינא וי"ל דרבה^(ב) ורז נחמן צר חק לא פליגי אהדדי ומרי מיעוטי חד לדמר וחד לומר:

לצפרים שהחליפו בעבודה זרה. כאל נמי י"ל דלכפרה כשרות צמ"כ תיפוק ליה מדתני דצ רבי ישמעאל משום אה נקט שהחליפו בעבודה זרה אלא צפרים הנענדס פשיטא דאסורין דלון ראיון לכפרה:

הכי
הכא נמי תקח לך ולא לכלבך והיכא איתמר דרב כהנא אהא אתנאי אם טרפה חייב בשילוח פטור משילוח מנא הני מילי אמר רב כהנא דאמר קרא תקח לך ולא לכלבך ולחקיש אם טרפה לאפרוחים מה אפרוחים טרפות פטור משילוח אף אם טרפה נמו מלשלח א

ובענפוהו ידורן צפרי שמיא. והלא לא כתב כנף וע"כ עופות טמאין נמי מתקעין צלילות ושחממעי כולה מנפור: מדקאמר צפור בהורה מוכר' דאיכא טמאה. דלי אין טמאס כולל צפור לכמוז קרה כל צפור תכלול: ומשני היא טבור לאו למעוטי טמאה אתא אלא למעוטי צפורה ומן הטורים: היא וטרפה: וזהו בהדיא כתיב: (ויקרא כ"ב כ) נבלה וטרפה לא יאכל למנוח זה וצפון טבור מיתוקס קרה צמ"כ^(א) שיהא מטמא צבת הנלעיה: אי שחופה דמצורע ושחט את הכפור האמת וק"ל צמ"ז (דף טז). וקדושין (דף לו.) דאסורין בהנאה: וזה אשר לא תאכלו דהא. יתירא הוא מסמ' מן הטבורין מדעם. אלא טבורין לעליל מיינה קאי: דרבות שחופה דמצורע. אבל המשלמת מותרת ללא אמה תורה שלמה^(ב) כדי שיכלו זה אחריני שיהו דנין ואוכלין אותה בני אדם אלא ודאי מותר: עשה. טבורה תאכלו ולא הצורה כגון שחופה למזרע ולאו הצה מכלל עשה עשה: ויאמרו דרבות שופה. כלומר תאמרו ויעשה חן ללאוקומי עשה בשחופה למזרע טפי מטרפה: דבר הלמד מענינו. זה אמר מיי' מדות מקרא שכמוז סמס ואין אלו יודעין כמה מדגד זה לומדו מענינו: והא בענינא דשחופה כתיב. טבורה תאכלו והא ודאי לא יאכל לה אלא שחופה ועלה כתיב וזה אשר לא תאכלו מן השחופה: שתי צפרים חיות בוחין בו מבשר וכמוז קרה האמור עשה בו בחוץ עשה בו מבשר כמכפר אף מבשר כמכפר אלא אמר רב נחמן בר יצחק למעוטי צפורי עיר הנדחת למאי אי לשילוח? לא אמרה תורה שלח לתקלה אלא לשחיטה רבא אמר למעוטי שרא לוווג לה אחרת קודם שלוחה למאי אי לשחיטה הא בעיא שילוח אלא לשילוח רב פפא אמר לצפורים: (א) שהחליפו (בצפורי)^(א) עבודה זרה דכתיב והיית חרם כמוהו כל מה שאתה מוהיה הימנו כמוהו למאי אי לשילוח לא אמרה תורה שלח לתקלה אלא לשחיטה רבינא אמר הכא במאי עסקינן בעוף שהרג את הנפש היכי דמי? אי דגמר דינא בר קטלא הוא אלא קודם גמר דינא ולמאי אי לשילוח בעי איתויי לבי דינא וקיומי? ובערת הרע מקרבך אלא לשחיטה: עוף טמא רובץ על ביצי עוף מהור: בשלמא עוף טמא רובץ על ביצי מהור בעינן צפור וליכא אלא עוף מהור רובץ על ביצי עוף טמא הא צפור הוא כדאמר רב כהנא (ט) תקח לך ולא לכלבך הכא נמי תקח לך ולא לכלבך והיכא איתמר דרב כהנא אהא אתנאי אם טרפה חייב בשילוח פטור משילוח מנא הני מילי אמר רב כהנא דאמר קרא תקח לך ולא לכלבך ולחקיש אם טרפה לאפרוחים מה אפרוחים טרפות פטור משילוח אף אם טרפה נמו מלשלח א

הנהרות הב"ח
(א) גבי מכלל דליכא דלאו שמות: (ב) שם מ"ש מסיפא טבורות לאו מכלל דליכא: (א) שם רב ספא אמר לנפריס שהחליפין בעבודה זרה כל"ל ומימנו צפורי נחמק:
(ב) גבי מכלל דליכא דלאו שמות טבורות לאו מכלל דליכא: (א) שם רב ספא אמר לנפריס שהחליפין בעבודה זרה כל"ל ומימנו צפורי נחמק:
(ג) גבי מכלל דליכא דלאו שמות טבורות לאו מכלל דליכא: (א) שם רב ספא אמר לנפריס שהחליפין בעבודה זרה כל"ל ומימנו צפורי נחמק:

גליון הש"ס
[מנמי תובי ד"ה שאה ויודגו וכו' ויאמרו דהויה צפה י"ע שם דהר"ס סוף גנסיס משנה [ה]:

ליקוטי רש"י
ידורן. לשון מדור וליכא ויודגו וכו' ויאמרו דהויה צפה י"ע שם דהר"ס סוף גנסיס משנה [ה]:

הא נמי תקח לך ולא לכלבך והיכא איתמר דרב כהנא אהא אתנאי אם טרפה חייב בשילוח פטור משילוח מנא הני מילי אמר רב כהנא דאמר קרא תקח לך ולא לכלבך ולחקיש אם טרפה לאפרוחים מה אפרוחים טרפות פטור משילוח אף אם טרפה נמו מלשלח א

[גליון פ"י כי שם כתב רש"י שקורא עוף טמא הוא וכאן כתב שפיר טהור הוא, וראה שם בהג"ז: [ג] ציל ודווקא וכו' והוא המסך דידור הקודם (וכ"ה בכתי' ובדפוס') [ד] בכתי' נוסף אם טרפה דייא חייב: [ה] ציל דהב"א (רש"י): [ו] דהרי"ג (גליון ע"י מהר"א מבורא כהני שלפנינו וע"י רש"י וצ"ל רש"י):